

SPOORZOEKERS

Leesexemplaar

ANDRÉ PELGRIMS

SPOOR
OVER LEIDEN EN MISLEIDEN
ZOEKERS

P E L C K M A N S

© 2026, André Pelgrims en Pelckmans Uitgevers nv
pelckmans.be
Brasschaatsteenweg 308, 2920 Kalmthout, België

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande en schriftelijke toestemming van de uitgever, behalve in geval van wettelijke uitzondering. Informatie over kopieerrechten en de wetgeving met betrekking tot de reproductie vindt u op www.reprobel.be. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies. No part of this book may be reproduced, stored or made public by any means whatsoever, whether electronic or mechanical, without prior permission in writing from the publisher.

Omslagontwerp: Mario Debaene
Zetwerk: Mario Debaene
Redactie: Guido Everaert

D/2026/0055/40
ISBN 978 94 6234 877 6
NUR 808
THEMA KJMB, VSS

Ook verkrijgbaar als:
E-book: ISBN 978 94 6530 295 9

pelckmans.be

facebook.com/pelckmans.be

instagram.com/pelckmans.be

DEEL 1 | GESLOTEN DEUREN

DE KAMER	11
WAAROM DIT BOEK	12
SPOORZOEKERS	18
ALLEMAAL SPOORZOEKER	25
WAKKER MET PIJN	33
IN DE GREEP	41
PAPA! MAMA! KIJK!	47
EEN MOMENT VAN WAARHEID	52
VASTKLAMPEN AAN HET BEKENDE SPOOR	57
VALSE SPOREN	66
DUISTERNIS EN LICHT	77
TRAGIEK	80
WAAR EENVOUD GELUK ONTMOET	90

DEEL 2 | BOOSHEID, DE SLEUTEL OF HET SLOT

DE GROEPSRUIMTE	97
NA DE SPANNING, DE BEWEGING	98
BOOSHEID GAAT OVER BESTAANSRECHT	100
BOOSHEID ALS KWALITEIT	107
BOOS VERSUS KWAAD	109
BOOSHEID VERLAMT OF ONTAARDT	111
BOOSHEID IS DE SLEUTEL	119

DEEL 3 | HET LICHT MAG AAN

EEN FRISSE OCHTEND	127
BAKENS VAN LICHT	128
1 'WILLEN' IS NIET VOLDOENDE	129
2 JE BENT MEER DAN JE EGO	133
3 DE KUNST VAN HET 'UITZOOMEN'	137
4 ONZE INTELLIGENTIE: EEN HUIS MET VELE KAMERS	142
5 VAN SCHULD NAAR SPIJT – DE WEG NAAR VERGEVEN	151
6 ADEM EN INTELLIGENTIE ZIJN 1 GEHEEL	160
7 DANKBAARHEID HELPT EN HEELT	174
NAAR HUIS	183

DEEL 1

GESLOTEN DEUREN

DE KAMER

Het is een warme dag, begin september 2009. Het is vrijdag. Hyatt Hotel New Brunswick. Kamer 1084 was mijn thuisbasis voor één week. Symbool van eenzaamheid. Koud onthaal, puur transactioneel contact, geen menselijke aandacht. Een procedure uitgedacht door koude kikkers. Echt verbinding maken met de hotelgasten kost alleen maar tijd. Een plastic kaart geeft toegang tot mijn kamer, ingericht volgens de regels van efficiëntie. Een concept toegepast in duizenden hotels. Ken je er één, je kent ze allemaal. Ik voel me geïrriteerd. Mijn allergie voor vormelijkheid die enkel leegte verbergt, speelt enorm op. Ik ben blij dat de week achter de rug is. Ik sluit met plezier de deur. De hoorbare klik van het elektronische slot als slotakkoord van dit grijze, monotone verblijf. 'Welkom zijn' voelt voor mij anders. Alles en iedereen voelt afgesloten, alle geluiden gedempt, en tegelijk denk ik aan al die onvertelde verhalen achter elke gesloten deur. Opgewekt kom ik zelden terug. Ik raak er niet aan gewend. Het comfort is groot, het gemis aan leven is groter. De wereld zou nooit veranderen.

WAAROM DIT BOEK

Wat voor een zwartkijker blijk ik te zijn? Vertelt mijn ervaring met kamer 1084 iets over wie ik ben? Zeker wel. Vertelt het iets over mijn veeleisende natuur? Misschien.

Hoe komt het dat ik op geen enkele manier de goede intenties van welwillend personeel opmerk? Hoe komt het dat ik alles eenzijdig als koud veroordeel? Hoe is het mogelijk dat ik mezelf in relatie tot een onschuldige hotelkamer vastzet in eenzaamheid? Waar komt dat vandaan? Welk spoor ben ik aan het volgen? Wie heeft me op dat spoor gezet? Hoe komt het dat we beleven wat we beleven? Waar ligt de bron? Wat doet het met ons? Wat doen we daardoor met de mensen rondom ons?

ENGAGEMENT

Deze vragen niet beantwoorden is voor mij geen optie meer. Ik voel een dwingende behoefte een aantal zaken over het leven te ontsluiten. Te veel persoonlijke ervaringen en nog meer professionele observaties dwingen me naar buiten te komen. Dit boek schrijven is het gevolg van mijn persoonlijke zoektocht in de krochten van de menselijke dynamiek en hoe die gestuurd wordt. Het is schrijven vanuit een engagement. Geen boek om mezelf te laten zien. Wél een boek om iets te laten zien. Een boek dat steun wil geven om door de dingen heen te kijken. Willen we het leven in groep zien als een bron van menselijke vooruitgang, dan moeten de deuren van een aantal donkere kamers opengetrokken worden. Dat is wat ik wil doen. Het vraagt moed om deze oefening te maken. Het zal soms moed vragen van de lezer om stil te staan. Het zal wijsheid vergen om conclusies te trekken. Het boek wil inspirerend en verfrissend zijn om nieuwe perspectieven te laten zien op de waarde van relatie, groep en samenleving.

STILZWIJGEND VOLGEN IS NIET DE OPTIE

Te veel volgen we stilzwijgend sporen zonder te weten wát we precies volgen. We volgen richtlijnen en overtuigingen zonder te kijken wat we betekenen. Op de een of andere manier volgde ik een spoor van eenzaamheid. Alles wat ik registreerde, waren tekenen die iets vertelden over de onverschillige wereld. Alles bevestigde de overtuiging dat ik alleen op de wereld ben.

Ieder van ons volgt zo'n spoor. Elk spoor verbergt een eigen thema, een eigen tragiek gebeiteld in overtuigingen. Het kan gaan over 'ik ben niet welkom', 'voor mij is er niet genoeg', 'ik voel me niet geliefd', 'ik vertrouw niemand echt', 'ik moet sterk zijn of misbruik dreigt', 'ik ben niet goed genoeg'. Deze en andere thema's leven in ons en hebben een impact op hoe we naar onszelf en naar de wereld kijken.

Deze thema's en hun geschiedenis ontmaskeren in dit boek is waar we een bijdrage in willen leveren. Deze verborgen thema's willen we bespreekbaar maken door er meer bewust van te worden. Dit boek wil een aanmoediging zijn om elke persoon in zijn en haar unieke kracht te herstellen.

EENZAAMHEID EN VERTROUWEN

Mijn thema 'eenzaamheid' is wat ik van binnenuit voelde. Ik vertrouwde bijna niemand wanneer iemand me benaderde. Altijd zag ik wel een reden om te wantrouwen. Werd er met mij contact gemaakt omdat ik de begeleider was? Kwam deze persoon mijn aandacht vragen om zichzelf in beeld te brengen? Wat was de verwachting van deze persoon naar mij toe? Ik had snel veel redenen om te twijfelen aan de eerlijke intenties van anderen. Als ik een reden zag om afstand te houden, dan deed ik dat gewoon. Het voelde allemaal zo juist.

Is het niet triest dat zelfs in mijn werkveld, waar het gaat over menselijkheid, leiderschap en authenticiteit, ik als begeleider de wereld zo beleefde? Is het niet straf dat ik mijn eigen starre zelfbeeld en oordelen als het enige juiste kompas hanteerde? Waar komt dit vandaan? Van waaruit volgde ik dit spoor? Wie hield me op dat spoor? Wat bracht het mij?

GEVANGEN

Eén element van dit gelegde spoor gaat duidelijk over vertrouwen geven. Als kind en als opgroeiende jongen had ik mijn moeder ervaren als iemand die niemand vertrouwde. Kleine en grotere ervaringen hadden me ervan overtuigd dat de wereld inderdaad niet te vertrouwen is. Iets in mij had deze overtuiging ongewild overgenomen. Dat deze overtuigingen zich ook fysiek in mij zouden nestelen, had ik lang niet in de gaten.

Wanneer ik bijvoorbeeld als jonge adolescent iets toevertrouwde aan een vriend, voelde dat alsof ik iets fouts deed. Het voelde aan alsof ik een risico nam. Het gaf spanning als ik te open en kwetsbaar was geweest. Die spanning gaf een ongemakkelijk en slecht gevoel. Het was alsof ik door iemand in vertrouwen te nemen bepaalde regels overtrad. Toch wel speciaal hoe dit door mij vertaald werd in een schuldgevoel, weliswaar een onbestemd schuldgevoel. Het bracht onrust in mezelf, vooral een onbestemde onrust.

Deze onbestemde gevoelens functioneerden als een soort grenswachters. Het voelde alsof deze wachters in ons verborgen zitten. Hun rol is duidelijk. Ze doen ons de regels respecteren en bewaken dit consistent. De spanning, het schuldgevoel en de onrust veroorzaken ongemak en leiden ons terug naar de regels die ooit in ons ingeschreven zijn. In mijn situatie op dat moment voelde het comfortabeler om mensen te wantrouwen en hen op afstand te houden. Wat zou er met mijn leven gebeurd zijn als ik

deze dynamiek van overgeleverde regels nooit gezien had? Hoe had dit mijn leven en mijn werk beïnvloed?

WIE LEIDT DE DANS?

Ik heb er al dikwijls met veel verwondering naar gekeken, hoe verfijnd dit mechanisme werkt. Ik kijk op kleine en grote schaal naar de impact die dit 'intrapsychische' spel heeft op het denken, voelen, oordelen, handelen van kinderen, groepen en hele culturen. Ik kijk ook naar de afwezigheid van een collectieve wil om bewuster te worden van dit dogmatische handelen. Wie leidt de dans van mijn leven? Wie heeft de illusie de dans zelf te kunnen leiden? Hoe vaak lopen we slapend door ons leven? Wat zou het betekenen om wakkerder te zijn? Hoe zou ons eigen leven, het leven van groepen, het leven als maatschappij er anders kunnen uitzien?

HARDNEKKIGHEID DREIGT

Ons zelfbeeld is gesierd of ontsierd, positief of negatief gevoed vanuit vroegkinderlijke ervaringen. Hoe ons zelfbeeld van daaruit wordt opgebouwd, is een complex raadsel. Waarom we de wereld ervaren zoals we hem ervaren, kent veelal weinig bewustzijn. In de vele beluisterde persoonlijke verhalen kwam de hardnekkigheid van dit beperkende zelfbeeld naar voren. Ook in mijn eigen persoonlijke proces heb ik dit meermaals ervaren.

Neen, de diepere geschiedenis laat zich niet makkelijk ontmaskeren. Ons oorspronkelijk gebeitelde zelfbeeld zal terugvechten zodra het licht in zijn richting komt. Zowel voor de negatieve als voor de positieve delen ervan zoeken we de bevestiging. Dat is het patroon. Dat is wat we doen. Het voelt alsof we een contract volgen. Het is alsof we ons sterk aan regels en richtlijnen houden zonder bewust te zijn wat ze zijn. Waar dit zelfbeeld ons brengt,

welk geluk en welk ongeluk het brengt, is waar we algemeen te weinig bij stilstaan. Op zoek gaan naar diepere oorzaken bij geluk of ongeluk gaat daardoor dikwijls de mist in en brengt ons in de meeste gevallen niet op het juiste spoor. Waar houden we ons zo krampachtig aan vast? Waar zit de angst om dit los te laten en hoe laten we dan los? Daar gaan we samen naar op zoek.

KIJKEN NAAR BLINDHEID

Ingelepelde en arbitraire overtuigingen verblinden, verblinden elke dag. Het misleidt en leidt ons af van onze unieke essentie en levenspad. Ik merk dit al jaren en in zeer veel individuele en groepsgetuigenissen. Valse sporen – zo durf ik ze te noemen – bestaan.

En ja, ook mij heeft dit in de diepste duisternis gejaagd. Ik was de weg kwijt en daar was ik alleen verantwoordelijk voor. Zo voelde het. En zo voelt het vandaag en elke dag voor zoveel kinderen, jongvolwassenen, medewerkers, burgers. Hoeveel eenzaamheid, hoeveel oordeel, hoeveel schaamte, hoeveel twijfel leeft er niet bij ieder van ons zodra we ervaren dat het gevolgde spoor ons niet brengt waar je als mens wilt zijn? Wie ziet als vader, moeder of leider zijn of haar aandeel in het ongeluk, in de verwarring, het verloren-zijn van kinderen of medewerkers? Welke politieke leider ziet in de teloorgang van het welzijn van burgers het gevolg van een zelf geïnitieerde, misleidende overtuiging? Autobiografieën en de geschiedenis laten vooral de geïdealiseerde heldenmythes doorleven.

**‘Ingelepelde
en arbitraire
overtuigingen
verblinden,
verblinden
elke dag.’**

Zelfreflectie, het toegeven van eigen foute overtuigingen, de schuld op zich nemen voor de effecten daarvan, zou zoveel meer bijdragen aan het begrijpen van onze eigen geschiedenis.

De weg bewandelen van deemoed, bescheidenheid en leren zou de samenleving dienen.

Zowel op gezinsniveau als op bedrijfsniveau en maatschappelijk niveau valt er nog een stevige weg af te leggen om dit leerpotentieel ten volle aan te boren. Kunnen we verrast zijn dat we individueel, als groep en ook als samenleving onderweg de oriëntatie verliezen?

ANGST

Nochtans zie ik velen een pad lopen, ogenschijnlijk succesvol aan de buitenkant, maar angstig aan de binnenkant. Angst gevoed door zelftwijfel en moeheid. Een binnenkant die conformeert aan iets zonder te weten aan wat. Een binnenkant die moed ruilt voor conformisme en die zelfverloochening verkiest boven authenticiteit, die op basis van wantrouwen en angst gaat voor overleven in krampachtigheid. Een binnenkant die de balans verliest tussen uniciteit en uniformiteit, en vecht tegen een opkomend gevoel van belasting, ongelukkigheid, onvoldaanheid. Niemand ontsnapt aan het proces van ouder worden waarin we overgevoelig worden voor een onbestemd gemis of door verzuuring totaal ongevoelig worden. De laatste episode van het leven waarin we riskeren de prijs te betalen van de ongewilde blindheid. Een prijs uitgedrukt in een gevoel van zinloosheid, een gevoel van verloren en ontzield zijn. Een gevoel van gemiste kansen en illusies verpakt in een bucketlist. Een leven dat bij het einde gevierd zal worden zoals het nooit herdacht en geëerd werd bij leven. De levenden gaan door in dezelfde stroom van illusies, zelfverloochening en zinsverbijstering.

OP ZOEK NAAR SPOORZOEKERS

De ogen openen, het bewustzijn laten stromen en het leven vol omarmen. Ja, dat is een reden om dit boek te schrijven. Dat is een reden om te roepen. Dat is een reden om dit verhaal niet

los te laten. En ja, ook deze kreet is een kreet vanuit mezelf, het gevolg van mijn eigen (spreekwoordelijke) zinsverbijstering.

Ook dit was het gevolg van een te lang volgen van loyaliteit en daarin de beste te willen zijn. Het contract als heilig en nooit te ontheiligen. Een afspraak met de onbekende wereld is waardoor ook ik mijn spoor ben kwijtgeraakt. Ik leef nog en ben stap voor stap met veel spanning op de kantlijnen van mijn eigen schuld, angst en moeheid richting mezelf geworsteld.

Een weg met veel onbekende en verrassende ontmoetingen en confrontaties. Ik heb moeten leren om angst onder ogen te zien en er niet van weg te lopen. Ik heb geleerd om mensen te vertrouwen die me op het juiste spoor wilden brengen. Ik heb geleerd dat ik zó fout kon zijn in hoe ik naar de wereld gekeken heb. Koppigheid inruilen voor een moment van schaamte. Krampachtigheid inruilen voor beweging en risico's. Geloven in je eigen potentieel als de motor voor je persoonlijke leerproces. Loskomen van belastende trauma's, kwetsuren en overtuigingen. Blij zijn met kleine momenten van verworven vrijheid en ruimte. Enkel op die manier kun je op verkenning blijven gaan en jezelf leren begrijpen. Enkel dan kan ook jij een betrouwbare spoorzoeker zijn voor anderen. Wie zijn spoorzoekers in jouw leven?

SPOORZOEKERS

Ik was zestien jaar en leefde vol in de lijn van het voor mij voorgeschreven contract. Zowel op het vlak van aangeleerd gedrag als op het vlak van ingesleten overtuigingen over mezelf en anderen, liet ik me zien aan de wereld. Boeiend en soms beschamend, zeker achteraf, om vast te stellen hoe blind ik was voor de weg die ik volgde. Zo normaal, hoe ik onschuldig en stilzwijgend een pad volgde van gedrag, waarden en overtuigingen die ik impliciet had overgenomen uit de gezinscultuur. Nooit heb ik me daar als